

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant, Bělíkova 1387, příspěvková organizace			
Název modulu	Občanská nauka	Kód modulu	On-M-2/1-2
Délka modulu	33 hodin	Platnost	01.09.2010
Typ modulu	Povinný	Pojetí	teoretické
Vstupní předpoklady	Ukončené základní vzdělání		
Cíl modulu: Cílem modulu občanská nauka je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.			
Charakteristika modulu: Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Společenskovední vzdělávání. Předmět je vyučován ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku. Ve druhém ročníku budou žáci vybaveni vědomostmi, které slouží k jejich orientaci v lidském společenství. Pozornost bude věnována postavení žen, národnostních menšin, náboženských hnutí. Budou směřovat k dosažení základní úrovně mediální gramotnosti. Žáci se budou učit přijímat a vyhledávat informace s odstupem, uvědomovat si vlastní názory a postoje. Seznámí se se zásadami hospodaření v rodině a s možnostmi řešení krizových finančních situací. Ve třetím ročníku se žáci seznámí s postavením České republiky v současném světě a s jejím zapojením do mezinárodních struktur. Důraz bude kladen na pochopení pojmu globalizace, pozornost bude věnována činnosti a významu organizací EU, OSN, NATO. Získají základní právní povědomí, seznámí se s právním řádem a se systémem soudní a výkonné moci v České republice. Ve čtvrtém ročníku získají žáci vědomosti o dějinách a vývoji filosofie, seznámí se se základními filosofickými směry. Budou směřováni k pochopení významu filozofie a etiky pro plnohodnotný život člověka. Výsledky vzdělávání modulu občanská nauka přesahují do všech vyučovacích předmětů.			
Význam v oblasti afektivních cílů: Výuka v modulu občanská nauka je směřována tak, aby žáci dokázali jednat odpovědně a žít čestně, chápali na naplňovali v běžném životě pojem solidarita. Učí se projevat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím a s demokratickými ctnostmi. Učí se respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance. Přemýšlí o skutečnosti kolem sebe, tvoří si vlastní úsudek, nenechají se manipulovat. Uznávají, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej. Na základě vlastní identity ctí identitu jiných lidí, považují je za stejně hodnotné jako sebe sama, oprostí se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti. Vytváří si pozitivní vztah k životnímu prostředí a kulturním památkám. Váží si hodnot lidské práce, snaží se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.			

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Strategie výuky:

Základem výuky je výklad a řízená diskuse žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů v diskuzích. Jsou využívány demonstrační metody a pomůcky - výukové videoprogramy, prezentované pomocí nejmodernějších technologií - dataprojektory, multimediálními tabulemi apod.. Žáci pracují samostatně i ve skupinách s učebnicí a dalšími učebními texty. Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze, návštěvy státních institucí.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

V rámci modulu občanská nauka jsou u žáků rozvíjeny především následující klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence - žáci jsou schopni se přiměřeně vyjádřit k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, jsou schopni aktivně diskutovat s vrstevníky, porozumět sdělení druhých, respektovat jejich názory. Jsou schopni vytvářet jednoduché texty na běžná témata.

Kompetence k učení - žáci se v rámci získávání vědomostí efektivně učí, rozumí psanému i mluvenému projevu.

Personální kompetence - žáci se umí učit, vyhodnocovat vlastní výsledky, odhalovat vlastní nedostatky a napravit je.

Sociální kompetence - žáci dokážou pracovat ve skupině i v týmu, společně se podílet na realizaci úkolu, zodpovědně plnit zadané úkoly, učí se přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, odstraňování diskriminace, řešení konfliktů.

Řešení pracovních i mimopracovních problémů - žáci dokážou určit jádro problému, aktivně získávají informace, potřebné k jeho řešení, volí vhodné prostředky a strategie řešení, znají instituce, které jim s řešením problémů mohou pomoci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci se seznámí se zásadami vhodné komunikace s vrstevníky, kolegy, nadřízenými, jsou vedeni k zodpovědnému plnění studijních i pracovních povinností.

Aplikace průřezových témat:

Vzdělávací modul jako celek pokrývá následující PT:

- Člověk a svět práce
- Člověk a životní prostředí
- Informační a komunikační technologie
- Občan v demokratické společnosti

Občan v demokratické společnosti - žáci budou schopni se přiměřeně vyjadřovat k probraným komunikačním situacím. Výuka podporuje rozvoj kognitivních znalostí žáka a rozšiřuje jeho celkový přehled o společnosti. Napomáhá rozvíjení jeho osobnosti. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu.

Člověk a životní prostředí - žáci se seznámí s kulturními hodnotami v regionu včetně přírodních památek a jsou vedeni k péči o jejich zachování.

Informační a komunikační technologie - žáci jsou vedeni k tomu, aby při vyhledávání informací, jejich zpracování a prezentaci používali moderní technologie - osobní počítače, přenosová média, internet, dataprojektor, interaktivní tabuli apod..

Člověk a svět práce - žáci budou vybaveni znalostmi a kompetencemi, které jim pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Naučí se identifikovat a formulovat vlastní priority, vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat a využívat je při zodpovědném rozhodování. Budou znát a aplikovat zásady při verbální i písemné komunikaci.

Obsah modulu:

Submodul On-M-2/1 - Člověk v lidském společenství

Submodul On-M-2/2 - Člověk jako občan

Kritéria hodnocení:

Hodnocení žáků vychází z Klasifikačního řádu SŠHL Frýdlant.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok slovně i numericky.

Hodnocena je práce jednotlivců i práce skupinová. Součástí hodnocení je aktivní přístup k plnění studijních povinností, vystupování v diskuzích, besedách, při návštěvách institucí, příprava a prezentace krátké zprávy (aktuality) apod..

Nedílnou součástí hodnocení žáků je hodnocení jejich jednání a chování v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Základem hodnocení je správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních. Žák je z probraného učiva zkoušen ústně, na konci každého submodulu je zařazen kontrolní didaktický test.

Kontrolní testy:

Pro submodul On-H-1/1 dílčí testy **T-On-M-2/1a, T-On-M-2/1b, T-On-M-2/1c**, závěrečný test **T-On-M-2/1**

Pro submodul On-H-1/2 dílčí testy **T-On-M-2/2a, T-On-M-2/2b, T-On-M-2/2c**, závěrečný test **T-On-M-2/2**

Doporučená literatura:

V. Dudák a kol.: Občanská nauka pro střední odborné školy

V. Dudák a kol.: Občanská nauka pro střední odborná učiliště

Rozpis výsledků vzdělání a učiva - modul Občanská nauka 1. ročník On-M-2/1-2		
Výsledky vzdělání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení – vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění – popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy – popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace – rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti – navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti – navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování – vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí; posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení – dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika – objasní způsoby ovlivňování veřejnosti – objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě – debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí – posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována – objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus 	Submodul On-M-2/1 - Člověk v lidském společenství Společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost Hmotná kultura, duchovní kultura Současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti Majetek a jeho nabytí, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření Řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů Rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanty Postavení mužů a žen, genderové problémy Víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus	17
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita, ...) – objasní význam práv a svobod, které jsou 	Submodul On-M-2/2 - Člověk jako občan Základní hodnoty a principy demokracie	16

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat</p> <ul style="list-style-type: none">– dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií– charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb– uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy– vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem– vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí– uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	<p>Lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí</p> <p>Svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencialu médií</p> <p>Stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR</p> <p>Česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva</p> <p>Politika, politické ideologie</p> <p>Politické strany, volební systémy a volby</p> <p>Politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus</p> <p>Teror, terorismus</p> <p>Občanská participace, občanská společnost</p> <p>Občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití</p>
---	---